

**MINISTERUL CULTURII AL REPUBLICII MOLDOVA
ACADEMIA DE MUZICĂ, TEATRU ȘI ARTE PLASTICE**

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

Ghid practic

Ediție a 2-a revăzută

Chișinău – 2021

**Biblioteca Academiei
de Muzică, Teatru și Arte Plastice**

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

Ghid practic

Ediție a 2-a revăzută

Chișinău 2021

Alcătuitori:

Svetlana Teodor
Vasilisa Nechiforeac

„...Sunt norme foarte importante și va trebui să dați dovadă de răbdare pentru a vă familiariza cu ele. Veți vedea că mai întâi de toate sunt norme *funcționale*, deoarece vă permit, atât vouă, cât și cititorului vostru, să identificați cartea despre care se vorbește. Totuși sunt și norme, ca să spunem așa, de *factură erudită*: aplicarea lor dezvăluie că persoana e familiarizată cu disciplina, iar încălcarea lor trădează acel *parvenit* științific și uneori aruncă o umbră de îndoială asupra unei lucrări altminteri bine făcute. Nu înseamnă însă că aceste norme nu reprezintă nimic și sunt slăbiciuni de lingvist. Se întâmplă și în sport, în colecționarea timbrelor, în jocul de biliard, în viața politică: dacă cineva folosește greșit niște expresii-cheie, este privit cu suspiciune, drept cineva care vine din afară, care nu e „de-al nostru”. Trebuie să adoptăm regulile celor în compania cărora vrem să fim.”

Umberto Eco

Aparatul bibliografic este expresia eticii și culturii științifice a unei lucrări de cercetare. În baza lui pot fi făcute concluzii despre gradul de documentare a autorului în teoria și practica domeniului sau subiectului cercetat.

Citările și referințele bibliografice sunt componente obligatorii pentru orice lucrare științifică (articol, carte, referat, comunicare, teză de licență, teză de master, teză de doctor etc.).

Citarea este indicarea, în cadrul textului sau în altă formă a conținutului, a unei referințe relevante

Cazuri de utilizare:

- preluarea fragmentelor de text, a unor formule, tabele, ilustrații etc.
- împrumutarea principiilor, formulelor, tabelelor, ilustrațiilor ideilor etc.
- trimiterea cititorului la alte documente cu același subiect

Referință bibliografică - date care descriu o resursă sau o parte a acesteia, precise și detaliate suficient pentru a identifica resursa

Se prezintă în conformitate cu regulile propuse de standardele în vigoare:

SM ISO 690:2012 Informare și Documentare. Reguli pentru prezentarea referințelor bibliografice și citarea resurselor de informare

SM STAS 8256:2005 Prescurtarea cuvintelor și a expresiilor tipice românești și străine din referințele bibliografice

Fiecare **citat** trebuie însoțit de **referință** la sursă

METODA CITĂRILOR NUMERICE

Citările numerice în text se prezintă *prin cifre arabe între paranteze pătrate*, imediat după cuvântul la care se referă remarca.

Numărul se atribuie documentului *la prima lui citare* în text. *Citările ulterioare* din același document primesc *numărul primei citări*.

Dacă sunt citate anumite părți ale unei resurse de informare după numărul respectiv se indică numărul paginii [1 p. 125].

Dacă ideea citată provine din mai multe lucrări, citările sunt separate prin virgulă (,) [1 p. 125, 7 p. 34].

Datele utilizate într-o referință trebuie să fie luate din resursa de informare citată. Se preferă resursa consultată *de visu*.

Autorul lucrării științifice este obligat să respecte:

- ▶ elementele descrierii bibliografice conform mostrelor
- ▶ punctuația utilizată în descriere bibliografică prescrisă de standard

Limba descrierii este limba resursei

Resursele în limba română cu caractere chirilice se transcriu cu grafie latină cu specificarea în zona notelor: Ed. cu caractere chirilice

MOSTRE DE DESCRIERE

CĂRȚI

cu un autor

CIAICOVSCHI-MEREȘANU, G. *Invățămintul muzical din Moldova: (de la origini pînă la sfîrșitul sec. XX)*. Chișinău: Grafema Libris, 2005. ISBN 9975-9899-9-0.

DOSOFTEI. *Opere poetice*. Sel., coment. și postf. de P. BALMUȘ. Chișinău: Literatura Artistică, 1989. Ed. cu caractere chirilice.

FISCHER-LICHTE, E. *The Semiotics of Theater*. Bloomington: Indiana University Press, 1992. ISBN 978-0253-322371.

OPREA, Gh. *Studii de etnomuzicologie*. Vol. 2. București: Almarom, 2000. ISBN 978-973-9403-42-9.

БОГДАНОВ, Г. *Основы хореографической драматургии*. Санкт-Петербург: Лань, 2018. ISBN 978-5-91938-351-2.

cu doi autori

BÂRCĂ, M., POPOVICI, V. *Cîntece basarabene armonizate pe 2 și 3 voci egale*. Chișinău: s. n., 1939.

HOPKINS, G., MOORE, B. *Ampeg: The Story Behind the Sound*. Milwaukee: Hal Leonard Corporation, 1999. ISBN 978-0793579518.

PĂUN, E., POTOLEA, D. *Pedagogie: fundamentări teoretice și demersuri aplicative*. Iași: Polirom, 2002. ISBN 973-681-106-9.

КОЗЛОВА, Н., ЦИРКУНОВА, С. *Камерно-ансамблевая музыка в Республике Молдова: вопросы теории, истории и методики преподавания*. Chișinău: Pontos, 2014. ISBN 978-9975-51-529-0.

cu trei autori

DASEN, P., PERREGAUS, Gh., REY, M. *Educația interculturală: experiențe, politici, strategii*. Iași: Polirom, 1999. ISBN 973-683-223-6.

LUNGU, N., BRANIȘTE, E., POPESCU, Ch. *Cântările Pentecostarului*. București: Editura Inst. Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, 1980.

ROȘU, G., MAGIRU, M., OPRIȘ, I. *Costumul tradițional din România*. București: Alcor Edimpex, 2011. ISBN 978-973-8160-39-2.

cu patru și mai mulți autori

BOELKE-HEINRICHS, A. et al. *100 de personalități ale secolului XX*: Pictori. Trad. de D. DINULESCU. București: ALL Educațional, 2003. ISBN 973-684-506-0.

DĂNĂILĂ, N. et al. *Școala ieșeană de teatru: istorie și actualitate*. Iași: Artes, 2010. ISBN 978-606-547-013-2.

GHILAȘ, V. et al. *Arta muzicală din Republica Moldova: istorie și modernitate*. Chișinău: Grafema Libris, 2009. ISBN 978-9975-52-046-1.

care se descriu la titlu

Florilegiu folcloric: prelucrări folclorice pentru pian. Alcăt. S. POJAR; red. Iu. ȚIBULSCHI. Chișinău: Hyperion, 1992.

Școala ieșeană de teatru - istorie și actualitate. Coord. A.-M. RUSU. Iași: Artes, 2005. ISBN 973-8271-17-7.

Глобализация образования в современном мире: тез. науч. ст. междунар. науч.-практической конф., Бэлць, 20–22 марта 2009. Chișinău: IUC, 2009. ISBN 978-9975-9935-8.

Музыкальная форма. Общ. ред. Ю. ТЮЛИНА. Москва: Музыка, 1974.

DOCUMENTE DE MUZICĂ TIPĂRITĂ

BÂRCĂ, M., POPOVICI, V. *Cîntece basarabene armonizate pe 2 și 3 voci egale*. Chișinău: s. n., 1939.

CAMPAGNOLI, B. *41 de capricii*: pentru violă: op. 22. București: Grafoart, 2007.

DANILOV, A., DANILOVA, S., PARASCHIV, C. *Muzica secolului XX*: transcrieri pentru clarinet și pian. Chișinău: Căpățâna-Print, 2012. ISMN 979-0-3480-0159-3. ISBN 978-9975-4430-1-2.

ZAGORSCHI, V. *Sonata-fantezie* [Соната-фантазия]: pentru pian. Red. I. НАТИПОВА. Chișinău: Grafema-Libris, 2011. ISBN 978-9975-52-119-2.

РИВИЛИС, П. *Унисоны*. Партитура. Москва: Музыка, 1976.

ЭШПАЙ, А.Я. *Квартет*: для 2 скрипок, альты и виолончели. Партитура и голоса. Москва: Композитор, 2001. Н. д. 10350.

TEZE DE DOCTORAT, REZUMATE

BARBANOI, Hr. *Creația corală bisericească a compozitorului Mihail Berezovschi din perspectiva tradițiilor muzicale ortodoxe*: tz. de doct. în studiul artelor și culturologie: spec. 653.01. Chișinău 2016.

DĂNILĂ, A. *Apariția și evoluția teatrului de operă în Moldova. Interpreți și spectacole (1918–2000)*: autoref. tz. doct. habilitat în studiul artelor. Chișinău, 2009.

GUPALOVA, E. *Repertoriul pianistic autohton în Republica Moldova*: autoref. tz. doct. în studiul artelor. Chișinău, 2008.

RAȘCHITOR, T. *Grafica de șevalet din Republica Moldova*: tz. doct. în studiul artelor și culturologie: 651.01. Chișinău, 2018.

ЛАВРОВА, С.В. *Цитирование как проявление принципа комплементарности в творчестве композиторов последней трети XX века*: автореф. дис.... канд. искусствоведения: 17.00.02. Санкт-Петербург, 2005.

NONPUBLICAȚII

MICULI, C. *Melodii populare culese și aranjate pentru pian*. Îngr. de GI. CIAICOVSCHI-MEREȘANU. [1983]. Arhiva Naț. a RM. R 3354/1/26. Mара 26. P. 14–27.

ГУТОР, В. *Заметки о музыкальном образовании*. Криуляны, 1897. НАРМ. Ф. 2121. Оп. 1. Д. 6.

Собрание Союза художников Молдавии (21 янв. 1963 г.): стеногр. отчет. AOSPRM. F. 51. Inv. 23. D. 189. F. 20–21.

Список произведений, написанных композиторами ССК МССР за 1948–1949 гг. Архив общественно-политических организаций. Ф. P-2941. Оп. 1. Ед. хр. 42.

FILME, VIDEO, EMISIUNI RADIOFONICE ȘI TELEVIZATE

Confluințe românești. Radio Chișinău, 06 oct. 2017.

Macbeth [film]. Directed by O. WELLES. USA: Republic Pictures, 1948. National Film Archive, London.

Mihai Viteazul: Prințul intrat în legenda Europei [film documentar]. Reg. M. MIHAI. România, 2021.

LUCRĂRI GRAFICE

GOSSE, S. *The Garden, Rowlandson House* [etching and aquatint, 1912]. British Museum, Dep. of Prints and Drawings. No 1915-27-14.

КУСТОДИЕВ, Б.М. Портрет Ирины Кустодиевой с собакой Шумкой [холст, масло, 1907]. Самара: Агни, 2001. Цв. офсет.

DOCUMENTE ELECTRONICE

cu acces local

MARIN, M. *Portofoliul învățătorului modern* [CD]. Chișinău: Învățătorul Modern, 2009. Cerințe sistem: Windows 98/2000/EXP, 32 Mb hard. ISBN 978-99745-9826-0-3.

MESSIAEN, O. *Vingt Regards sur l'Enfant-Jesus* [DVD]. Interpr. Roger Muraro (piano). France: ACCORD, 2005. Cerințe sistem: Windows 98/2000/EXP, 32 Mb RAM; Internet Explorer 5.0 ou plus tard; carte son.

cu acces la distanță

cărți și documente monografice

CAROLL, L. *Alice's adventures in wonderland* [online]. Textinfo ed.2.1. [Dortmund, Germany]: Windspiel, novem. 1994 [accesat 10 febr. 2021]. Disponibil: <http://www.germany.eu.net/books/caroll/alice.html>

IONESCU, G. *Manualul bijutierului* [online]. București: Editura Didactică și Pedagogică, 1979 [accesat 10 oct. 2021]. Disponibil: <https://ru.scribd.com/doc/34924387/Manualul-bijutierului>

БОРОДИН, Б. *Комическое в музыке* [online]: монография. Екатеринбург, 2002 [accesat 15 noiem. 2021]. Disponibil: http://music.rulitru.ru/v420/бородин_б._комическое_в_музыке

ЕНДУТКИНА, О. Жанр музыкальной картины в симфоническом творчестве русских композиторов второй половины XIX – начала XX веков [online]: автореф. дис. ... канд. искусствоведения. 2019 [accesat 21 apr. 2021]. Disponibil: <http://www.dissercat.com/content/zhanr-muzykalnoi-kartiny-v-simfonicheskom-tvorchestve-russkikh-kompozitorov-vtoroi-poloviny-#ixzz2zX0r3b87>

filme, video, emisiuni radiofonice și televizate

Burebista [film]. Reg. Gh. Vitanidis. România, 1980 [accesat 05 febr. 2021]. Disponibil: <https://www.youtube.com/watch?v=xcIUbSOpfRk>

Hercule pe Thermodon [image video]. [accesat 05 dec. 2021]. Disponibil: https://www.youtube.com/watch?v=8IA_u4NAp4&t=7802s

Stil nou: cu Mariana Mihăilă: emisiune de totalizare [online]. Teleradio Moldova, 22 mai 2022 [accesat 05 febr. 2021]. Disponibil: <https://www.youtube.com/watch?v=1HabQZiPsXo>

lucrări grafice separate

CHAGALL, M. *Paris Through the Window* [oil on canvas, 1913] [image digitală]. Solomon R. Guggenheim Museum. New York: Artists Rights Society, © 2005 [accesat 17 dec. 2021]. Disponibil: http://guggenheimcollection.org/site/artist_work_md_28_2.html JPEG, 298px. by 286 px., 38.88 KB.

GOSSE, S. *The Castle, Dieppe, France* [oil on canvas, 1930] [image digitală]. [accesat 17 dec. 2021]. Disponibil: <https://artuk.org/discover/artworks/the-castle-dieppe-france-65969>

LEONARDO DA VINCI. *Mona Lisa* [ulei pe lemn, 1503–1506] [imagine digitală]. 08 iun. 2010 [accesat 08 aug. 2021]. Disponibil: https://ro.wikipedia.org/wiki/Fișier:Mona_Lisa.jpg

МАКОВСКИЙ, К. *Автопортрет* [пастель, 1502] [imagine digitală]. [accesat 15 ian. 2021]. Disponibil: <https://artchive.ru/konstantinmakovsky/works/585826~Avtoportret#show>

CONTRIBUȚII

în monografii, culegeri

GRIGORAȘ, N. Familia și ascendenții lui Ștefan cel Mare. In: N. GRIGORAȘ. *Țara Românească a Moldovei de la întemeierea statului până la Ștefan cel Mare*. Chișinău: Universitas, 1992, pp. 187–191¹. ISBN 978-5362008444.

PÎSLARI, S. Trei portrete muzicale. In: *Fantezie*: album de piese și ansambluri pentru pian. Chișinău: Pontos, 2012, pp. 32–41. ISMN 979-0-3480-0155-5. ISBN 978-9975-51-403-3.

БАУЭР, С. Модальность как категория мышления и специфика ее воплощения в музыкальном тексте. В: *Звук, интонация, процесс*: сб. тр. РАМ. Москва: РАМ, 1998, вып. 148, с. 16–36.

САБИНИНА, М. Дебюсси. В: *Музыка XX века*: очерки. Москва: Музыка, 1977, ч. 1, с. 238–274.

în dicționare, enciclopedii

Anouilh, Jean. In: *Enciclopedia universală Britannica*. București, 2010, vol. 1, p. 200. ISBN 978-973-675-773-0.

Dragaica. In: *Dicționar universal de muzică*. Coord. J. LUPU et al. București: Litera International, 2008, pp. 111–112. ISBN 978-973-675-391-6.

ЛОСЕВ, А. Хаос. В: *Мифологический словарь*. Москва: Советская энциклопедия, 1991, с. 583–584. ISBN 5-85270-032-0.

¹ Indicarea numărului paginilor între care se află contribuția într-o resursă-gază este obligatorie

în anuare

AXIONOV, V. Tendințe metastilistice în creația componistică contemporană (muzica instrumentală din Republica Moldova). In: *Arta*, 2005. Ser. Arte audiovizuale. Chișinău: Epigraf, 2005, pp. 89–92. ISSN 2345-1181.

ЧОБАНУ-СУХОМЛИН, И. Забытые песнопения (Музыкальное приношение Дософтею) Геннадия Чобану: композиционное решение. In: ACADEMIA DE MUZICĂ, TEATRU ȘI ARTE PLASTICE. *Anuar științific: muzică, teatru, arte plastice*, 2012. Chișinău: Grafema Libris, 2012, nr. 3 (16), pp. 76–85. ISSN 1857-2251.

în materialele simpoziunilor, conferințelor

BELĂH, M. Unele particularități ale compoziției sonore pe baza exemplului „Axis” de V. Beleaev. In: *Învățământul artistic - dimensiuni culturale: conf. de totalizare a activității șt.-didact. a profesorilor [AMTAP] (anul 2003)*. Chișinău: Grafema Libris, 2003, pp. 134–137. ISBN 978-9975-9617-8-3.

COZLOVA, N. Particularitățile compoziției și dramaturgiei în „Trio pentru clarinet, violoncel și pian” de B. Dubosarschi. In: *Arta și învățământul artistic în Moldova la confluența secolelor: conf. șt. consacrată aniversării a 60 de ani ai Conservatorului de Stat din Moldova (noiem., 2000)*. Chișinău: Tipogr. Univ. Ped. de Stat, 2001, pp. 52–53.

TROFĂILĂ, L., COROTCHII, E. Implicarea inteligenței emoționale în relațiile interpersonale. In: *Învățământ superior: tradiții, valori, perspective: conf. șt., 27–28 sept. 2019*. Chișinău: Univ. de Stat din Tiraspol, 2019, vol. 2, pp. 175–179. ISBN 978-9975-76-285-4.

în resurse electronice

în cărți și documente monografice

ЛОТМАН, Ю.М. Текст и полиглотизм культуры. В: Ю.М. ЛОТМАН. *Избранные статьи в трех томах* [online]. Таллин, 1992, т. 1: Статьи по семиотике и топологии культуры, с. 142–147 [accesat 27 sept. 2021]. Disponibil: http://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Culture/Lotm/13.php

НАСОНОВ, Р.А. Музыкальная риторика Афанасия Кирхера [online]. В: *Музыкальная наука на постсоветском пространстве*: междунар. интернет-конф. РАМ им. Гнесиных. 2010 [accesat 15 noiem. 2021]. Disponibil: <http://musxxi.gnesin-academy.ru/wp-content/uploads/2010/03/Nasonov.pdf>

НИКИФОРОВ, А. Холизм. В: *Новая философская энциклопедия* [online]. [accesat 14 noiem. 2021]. Disponibil: https://gufo.me/dict/philosophy_encyclopedia/ХОЛИЗМ

ЧОБАНУ-СУХОМЛИН, И. Музыкальный лик хазарской принцессы: развитие традиции и современная интерпретация в моноопере Г. Чобану. В: *Сборник научных трудов Института удайки* [online]. Кишинев, 2011, вып. 2, с. 64–76 [accesat 22 sept. 2021]. Disponibil: <http://cdce.wvu.edu/r/download/130455>

în publicații seriale online

BURA, C. Orchestra Națională Radio. In: *Actualitatea muzicală* [online]. 2021, nr. 3, pp. 8–9 [accesat 15 mar. 2021]. ISSN 1220-742X. Disponibil: <http://www.ucmr.org.ro/Texte/Actualitatea-Muzicala-2021-03.pdf>

ȚUȚUI, M. Din istoria criticii de film din România, 1896–1947. In: *Studii și cercetări de istoria artei* 53–69 [accesat 15 mar. 2021]. eISSN 2067-5119. Disponibil: http://www.scia.istoria-artei.ro/resources/2020/SCIA.TMC-2020-05-Marian_Tutui-Critica_film_Romania_1896-1947.pdf

în site-uri web

Iuliu Edlis. In: *Wikipedia: Enciclopedia liberă*. 2019 [accesat 20 sept. 2021]. Disponibil: https://ro.wikipedia.org/wiki/Iuliu_Edlis

ЕГОРОВА, А. Правда о бэлтинге [online]. В: *Вокальная механика: сайт о технике современного вокала*. 2013 [accesat 15 mar. 2021]. Disponibil: http://m.vocalmechanika.ru/06_005_belting_vocalny_krik.php

ЛЕСОВИЧЕНКО, А.М. Принципы оценки уровня развития художественной культуры европейского типа [online]. В: *Культуролог: [site]*. 11 iul. 2012 [accesat 17 noiem. 2021]. Disponibil: http://culturolog.ru/index.php?option=com_content&task=view&id=1236&Itemid=6

în reviste

BRIGALDA, E. Peisajele basarabene ale Eleonorei Romanescu. In: *Akademios*. 2009, nr. 3, pp. 111–112. ISSN 1857-0461.

CIOBANU, Gh. Organizarea intonațională în concertul pentru vioară și orchestră „Momente” de Ghenadie Ciobanu. In: *Studiul artelor și culturologie: istorie, teorie, practică*. 2017, nr. 1, pp. 24–30. ISSN 2345-1408.

ISTRU, B. Vasile I. Popovici. In: *Viața Basarabiei*. 1938, nr. 6/7, pp. 554–556.

PATENAUDE, J. Au carrefour de la pédagogie et de l'éthique: l'exercice dialogique. In: *Le dialogue pédagogique*. 1997, no. 106, pp. 3–5. ISSN 0316-2052.

TRANDAFIR, A.-M. În căutarea unei tehnici de cusut uitate: încrețul de sub altiță. In: *Revista de etnografie, științele naturii și muzeologie*. 2013, vol. 19 (32), pp. 29–45. ISBN 9975-940-84-6. ISSN 1857-0054.

în ziare

DRUMI, V. Naționalul „M. Eminescu” a cucerit la Iași noi spectatori și noi parteneri. In: *Jurnal de Chișinău*. 2005, 4 noiem., p. 11.

LUNGU, G. Două premiere la „Guguță”. In: *Capitala*. 1999, 22 mai, p. 4. ISSN 1857-3304.

MARTEA, G. Sistemul de învățământ – promotor al identității naționale. In: *Literatura și arta*. 2014, 1 mai, p. 7. ISSN 1857-3835.

ROIBU, N. Zbor de lebede cu „Licurici” și o rățușcă spaniolă. In: *Timpul*. 2002, 14 iun., p. 11. ISSN 1857-2472.

o parte din film, video, emisiune

James Horner. Pt. 2. In: *Ora de muzică*. Radio Chișinău. 15 aug. 2022, 12:23.

THATCHER, M. In: *Six O’Clock News*. TV, BBC 1, 29 ian. 1986, 18:23.

lucrări grafice parte a unei alte resurse de informare

DÜRER, A. A hare [watercolour, 1502]. In: E. SCHILLING. *Albrecht Durer Drawings and Watercolours*. London: Zwemmer, 1949.

Singlekeys [imagine digitală]. In: *Gollihur Music*: [site]. [accesat 01 dec. 2021]. Disponibil: https://www.gollihurmusic.com/product/images/singlekeys_smaller.jpg

LISTA REFERINTELOR BIBLIOGRAFICE

► Referințele la resursele de informare se prezintă în ordinea lor numerică într-o listă numerotată.

► Se plasează la finele lucrării științifice cu titlul **Referințe bibliografice** (**Библиографические ссылки** – în limba rusă, **Bibliographical references** – în limba engleză), la o distanță de două rânduri față de ultimul rând al textului lucrării și de un rând față de primul document menționat.

Relații între citări în text și referințe

EXEMPLU:

Citări în text

Deși am folosit terminologia propusă de V. Martînov care împarte întreaga istorie a muzicii în patru perioade (*cantus planus*, *muzica res facta*, *opus-muzica* și *opus post-muzica* [1]. Conform muzicologului și culturologului A. M. Lesovicenko, cultura muzicală de tip european se distinge printr-un „complex de elemente muzical-culturale, constituite în Europa în decursul secolelor XVII și XVIII și răspândite apoi în întreaga lume devenind la mijlocul sec. XX drept proprietate universală a culturii umane” [2 p. 114]. Fiind și pictor-amator, conform informațiilor bibliografice din dicționare și enciclopedii (vezi, de ex., [3 p. 53–55]). Schița istorică ... atestă faptul că „începând cu anul 1884 instruirea în școala Capelei se efectuează după programele conservatorului cu eliberarea certificatelor de liberi profesioniști tuturor absolvenților, confirmând nivelul de studii superioare” [4, 5]. ... numele compozitorului este menționat în componența colectivului didactic al Gimnaziului nr. 2 din Chișinău...: „Profesorii: <...> de cânt – pr. Berezovschi Mihail Andreevici, de muzică — capelm. Iosif Iosifovici Sedleacek” [5 p. 22]. Instituții de învățământ care asigură instruirea muzicologilor [6]. V. Gutor a activat ... și în Odesa în calitate de profesor la conservator, care a fost fondat pe baza colegiului, transformat, la rândul său, din clasele de muzică de pe

lângă IRMO [7]. Fapt, dovedit de T. Danița în teza de doctor [9]. Foarte rar aflăm o contribuție egală a unui muzician în domeniul componistic, interpretativ și muzicologic [10].

Referințe bibliografice

1. МАРТЫНОВ, В. *Зона opus posth, или Рождение новой реальности*. Москва: Классика-XXI, 2005. ISBN 978-5-89817-236-7.
2. ЛЕСОВИЧЕНКО, А.М. Возможности измерения уровня развития музыкальной культуры европейского типа. В: *Музыкальная культура как национальное и мировое явление: материалы междунар. науч. конф.* Новосибирск, 2002, с. 114–119.
3. BUZILĂ, S. *Interpreți din Moldova*. Chișinău: Arc, 1996. ISBN 978-9975-928-02-1.
4. История Капеллы [online]. В: *Государственная академическая капелла Санкт-Петербурга*: [site]. [accesat 18 noiem. 2021]. Disponibil: <http://capella-spb.ru/ru/article/show/content/id/1>
5. *Бессарабский календарь на 1896 г.* Кишинев: Типогр. Бессарабского губернского правления, 1895.
6. БЕРЕЗИН В.В., ЛЕСОВИЧЕНКО, А.М. Системы подготовки музыкантов в профессиональных учебных заведениях: история и современность [online]. В: *Академическая музыка Сибири*: [site]. 2013 [accesat 22 noiem. 2021]. Disponibil: http://sibmus.info/texts/berezin_lesovichenko/sist_podg_muz.htm
7. АРУТЮНОВ, В.Д. Реформаторская деятельность В.П. Гутора – директора Екатеринодарского музыкального училища в 1908–1911 гг. В: *Историческая и социально-образовательная мысль* [online]. 2012, № 2 [accesat 24 noiem. 2021], с. 13–14. Disponibil: <http://cyberleninka.ru/article/n/reformatorskaya-deyatelnost-v-p-gutora-direktora-ekaterinodarskogo-muzykalnogo-uchilisha-v-1908-1911-gg>
8. CIAICOVSCHI-MEREȘANU, G. *Invățămîntul muzical din Moldova: (de la origini pînă la sfîrșitul sec. XX)*. Chișinău: Grafema Libris, 2005. ISBN 9975-9899-9-0.

9. DANIȚA, T. *Arta de interpretare corală din Basarabia în proces de devenire (sf. sec. XIX – înc. sec. XX)*: autoref. tz. doct. Chișinău, 2007.

10. ЛЕСОВИЧЕНКО, А.М. Принципы оценки уровня развития художественной культуры европейского типа. В: *Культуролог*: [site]. 11 iul. 2012 [accesat 17 noiem. 2021]. Disponibil: http://culturolog.ru/index.php?option=com_content&task=view&id=1236&Itemid=6

Varianta electronică:

<https://amtap.md/ro/ghiduri.html>

Adresa:
str. Alexei Mateevici 111
Chișinău MD-2009
Republica Moldova
E-mail: biblioteca@amtap.md
www.amtap.md

